

BARCSAY JENŐ VÁSÁRHELYEN

KUBISTA LÁTKÉPEK, KIBILLENTHETETLEN FESTŐÁLLVÁNYOK, MEGSEMISÍTETT FESTMÉNYEK ÉS A LEGENDÁS MŰVÉSZETI ANATÓMIA. A HÓDMEZŐVÁSÁRHELYI BARCSAY-KIÁLLÍTÁS KURÁTORÁVAL, SZABÓ NOÉMIVEL BESZÉLGETTÜNK.

Honnan jött az ötlet, hogy épp a hódmezővásárhelyi Tornyai János Múzeumban rendezzenek Barcsay Jenőnek életmű-kiállítást?

A Tornyai Múzeum befogadóintézményként vesz részt a Kovács Gábor Művészeti Alapítvány vidéki kiállításprogramjában. Mindemellett Hódmezővásárhely számára fontos szempont az is, hogy olyan művészek életművét mutassa be, akik országos szinten is elismert alkotók, de szorosabb vagy lazább módon kötődnek a város múltjához. Barcsay egy rövid ideig, 1925 körül kapcsolódott a környék művészeti életéhez.

Mi volt a rendezési alapelve?

Barcsay életművéről utoljára 1986-ban jelent meg nagyobb lélegzetvételű monográfia, átfogó életmű-kiállításra pedig – a halála óta eltelt közel harminc évben – nem került sor. Barcsay nagyon hamar a kanonizált művészettörténet része lett. Ez a megközelítés viszont sokáig nem tette lehetővé, hogy kritikus megközelítésben értelmezzük újra ezt a hatalmas, hat évtizedes munkásságot. Ennek most érkezett el az ideje.

És hogyan sikerült átértelmezni Barcsay munkásságát?

A művész maga is sokat tett azért, hogy egy olyan kép, olyan „imidzs” alakuljon ki róla, amelyet ma is ismerünk. Az 1978-ban Szentendrén megnyílt múzeumába ő maga válogatta a kiállításra kerülő anyagot, a „megta-

gadott” korszakait nem is engedte kiállítani. A vásárhelyi válogatás erősen koncentrált arra, hogy ezeket az anomáliákat kiküszöbölje és Barcsay életművét a maga ellentmondásával együtt mutassa be.

A magyar kubizmus elég vékonyka, kevésbé termékeny izmusnak számít. Kijelenthetjük, hogy Barcsay mindezek ellenére ízig-vérig kubista művész volt, akár csak egy korszakában?

Semmiképpen sem. A közel 260 alkotást tematikai csoportokban bemutató kiállítás egyik célja az, hogy rámutasson arra a sokszínű és gazdag művészeti impulzusrendszerre, amelynek integrálása során Barcsay kialakította önálló stílusát.

Tanári működése hogyan jelenik meg a kiállításon?

A kiállítás tervezésekor fontos szempont volt, hogy Barcsay tanári tevékenysége, illetve híres műve, a Művészeti Anatómia hangsúlyosan jelenjen meg. Ebből a periódusból egyébként – magángyűjteményből – előbukkant egy olyan rajz-

csoport, amely még soha nem került kiállításra és igazán izgalmas adalékokkal szolgál a Művészeti Anatómia születéséhez.

● **BARCSAY JENŐ, A FESTŐ ÉS A TANÁR**
Tornyai János Múzeum, Hódmezővásárhely
szeptember 6-ig